

Plenum

Torsdag 18.4.2024 kl. 15.59—17.55

2.4. Muntlig fråga om ett tillväxtpaket för jordbruket (Ville Vähämäki saf)

Muntligt spörsmål MFT 72/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Vähämäki, varsågod.

Debatt

16.25 **Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Vahva julkinen palvelutuotanto vaatii vahvan julkisen talouden, ja nyt ainoastaan kasvulla Suomi saa vahvemman julkisen talouden. [Eduskunnasta: Kalja halpenee!] Kehyksen yhteydessä tehtiin myöskin vahva kasvupaketti. Se on kattava, ja se auttaa saamaan Suomeen teollisia investointeja. Sovittiin samalla tki-panosten suuntaamisesta tutkimukseen ja muun muassa huipputeholaskentaan. Itäinen ja pohjoinen Suomi huomioitiin myös osana kasvupakettia. [Suna Kymäläinen: Nyt on kyllä vähän väärä aihe!] Teollisuussijoitus sai uutta pääomaa. Tämä kaikki luo sitä pohjaa, millä saadaan sitä palvelutuotantoa, mistä tässä on aikaisemmin keskusteltu, jotta saadaa tuotettua palveluita ihmisille.

Ammattiliikenteen osalta [Välihuutoja vasemmalta] paljon toivottu ammattidiesel tuodaan myöskin käyttöön. Näitä ei pidä katsoa yksittäisinä toimina, vaan kokonaisuutena. [Vasemmalta: Tämä auttaa lääkäriinpääsyä!]

Yksi osio kasvupaketista on jäänyt vähemmälle huomiolle, ja se koskee maataloutta. [Vasemmalta: No se pelastaa soteni!] Haluaisin kysyä: Voitteko valaista, mitä toimenpiteitä maatalouden osalta aiotaan tehdä? Nostetaanko kilpailu- ja kasvukykyä, ja mikä on kotimaisten polttoaineitten osuus tässä? [Vasemmalta: Miten tämä liittyy aiheeseen? — Oi-kealta: Eikös se rihi ollut aiheena?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.27 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todella tärkeä ymmärtää, että tässä kehysriihen paketissa on mukana paitsi näitä kipeitä leikkauksia ja ikäviä veronkorotuksia myöskin mittava kasvupaketti. Kaikkea tätä me teemme suomalaisen yhteiskunnan hyväksi, sen tähden, että tulevaisuudessakin meillä olisi laadukkaat hyvinvointipalvelut, muun muassa ne sote-palvelut ja koulutuspalvelut, ja että me tulevaisuudessakin pystymme pitämään kaikkein heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä huolta.

On totta, että samassa yhteydessä tki-paketissa muun muassa maatalouden ja elintarviketeollisuuden kehittämiseen ja ylipäättänsä elintarvikeviennin kasvattamiseen suunnattiin myöskin rahoitusta. Tällä halutaan vahvistaa kansallista ruokaturvaa ja myöskin meidän

Punkt i protokollet PR 37/2024 rd

huoltovarmuutta. On ollut hienoa huomata, että suomalaiset ovat ymmärtäneet, että ruoka ei kasva kaupan hyllyssä vaan se tulee meidän suomalaisilta ahkerilta maanviljelijöiltä. He tarvitsevat tässä tilanteessa paitsi kiitoksen myöskin ihan selkeästi paremman tulotason. [Puhemies koputtaa — Suna Kymäläinen: Seuraavaksi varmaan liikenneministeri vastaa!] Hallitus työskentelee sen eteen, ja tässä riihessä koko hallituksen päätös oli se, [Puhemies koputtaa] että ruokaa tuottavasta maataloudesta ei leikata.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.28 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me oppositiossa haluamme pitää keskustelun sosiaali- ja terveyspalveluissa ja kehysriihen päätöksissä. [Välihuutoja] Tässä maassa on ollut sosiaali- ja terveysministereitä, jotka ovat taistelleet oman hallinnonalansa puolesta, mutta nyt näyttää siltä, että te, ministeri Juuso, olette antautunut Purran punakynän edessä.

Tästä kehysriihestä tuli kylmää kyytiä hyvinvointialueille. Te viette rahat, heikennätte hoitajamitoitusta ja romutatte hoitotakuun. Samaan aikaan kun tämän hallituksen erityis-suojeluksessa ovat tämän maan suurituloiset ja varakkaat, tavalliset kansalaiset pistetään kolmen kuukauden hoitojonoihin. [Sanna Antikainen: Miten meni Uniperin kanssa?] Kolme kuukautta on pitkä aika. Se on neljännesvuosi — kevät, kesä tai syksy — ja koko ajan kansalainen odottaa päästäkseen terveyskeskukseen, ja ellei sinne pääse, niin hän menee päivystykseen. Ministeri Juuso, teidän päätöksenne kasvattavat kustannuksia.

Haluaisin uudistaa edustaja Hamarin kysymyksen: mihin tietoon perustuu päätöksenne siitä, että hoitotakuun pidentäminen toisi kustannussäästöjä? [Sanna Antikainen: Miten meni Uniperin kanssa?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.29 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tuppurainen syyttää minua siitä, että en puolusta oman hallinnonalani toimia, tietämättä, mitä ne alkuperäiset ehdotukset ovat olleet. [Naurua — Välihuutoja — Vasemmalta: Kertokaa!] — Niitä minä en teille paljasta. [Naurua — Eduskunnasta: Tuleeko ministeri Purra kertomaan niistä?]

Täytyy ymmärtää meidän julkisen talouden tilanne. Tämä on vain ymmärrettävä. Kyllä valtion velkataakka on niin valtava. Se on niin valtava, että meidän on saatava tämä kuriin, ja se tarkoittaa, että siltä me emme säästy myöskään sote-puolella. Sote-kustannukset ja hyvinvointialueiden kustannukset ovat noin 27—28 prosenttia koko meidän talousarvios- ta. Ne ovat niin isot, että me emme voi välttää sitä, että meidän täytyy yrittää säästää myös- kin sieltä, jotta me saamme julkisen talouden kuntoon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kvarnström, olkaa hyvä.

16.30 Johan Kvarnström sd (vastauspuheenvuoro): Ärade talman, arvoisa puhemies! Ramrian gav vid handen att regeringen riktar ännu fler nedskärningar mot social- och häl- sovården plus bryter sitt löfte om att skona utbildningen. Däremot skonas de mest välbär- gade fortsättningsvis. En del av regeringen har ändå gått ut och slagit sig för bröstet och sagt att man minsann räddade vissa jourer. Men jag har en fråga.

Punkt i protokollet PR 37/2024 rd

Kysymys: Kuka aikoi poistaa päivystyksen mahdollisuuden esimerkiksi Raaseporissa ja Pietarsaassa? No, hallitus, kukas muukaan. Eli ensin uhataan, sitten estetään osa, mutta vain pieni osa, omista kauhuskenaarioista. Onhan tämä erikoinen tapa luoda itsestään kuva hoidon puolustajana. Monet päivystykset menevät tulevina vuosina kiinni hallituksen toimesta. Kysyn, ministeri Juuso: eikö juuri päivystystoiminnan tulisi olla lähipalveluna nykyisen tason mukaisesti? (Eduskunnasta: Hyvä kysymys! — Aki Lindén: Muuallakin kuin Pietarsaassa!)

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.31 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Jag förstår irritationen när det gäller Raseborg och Jakobstad, men vi tänker på språkliga rättigheter och vi har redan i regeringsprogrammet kommit överens om att de ska skyddas. Det är bara så.

[Tulkki esittää puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laiho, olkaa hyvä.

16.32 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan päivystyksestä sanoa sen verran, kun itse olen tehnyt työurani lähinnä päivystyksessä, että se on tarkoitettu niitä tilanteita varten, kun tarvitaan kiireellistä hoitoa. Suurin osa asioista pitäisi hoitaa normaaliaikana. [Aki Lindénin välihuuto]

Nythän hallitus on nimenomaan ohjaamassa hyvinvointialueita kiirevastaanottojen käyttöön iltasella, ja niilläkin alueilla, millä se yleislääkäritasoinen yöpäivystys on loppumassa, nimenomaan tähän kannustetaan. Ja silloin, jos on niin sairas, että tarvitsee... [Välihuuto] — Aivoinfarkti tai joku vatsakatastrofi tai muu. — Kyllä silloin meidän hyvä ensihoito vie siihen sairaalaan, missä pystytään leikkaamaan ja missä on kaikki tutkimusmahdollisuudet. Siinä voi itse kukin miettiä, haluaako sitten mennä siihen sairaalaan, missä on se yksi yleislääkäri, joka yksinään on aika kädetön siellä tekemään toimenpiteitä. Ja kyllä sillä resurssilla, [Puhemies: Kysymys!] mitä päivystykseen laitetaan, [Vasemmistoliiton ryhmästä: Mitä ihmettä!] saadaan moninkertaisesti perusterveydenhuollon palveluita.

Kysynkin ministeri Juusolta: [Puhemies koputtaa] millä tavalla te aiotte näitä kiirevastaanottoja kannustaa hyvinvointialueita... [Puhujan mikrofoni sulkeutui puheajan ylityttyä — Aki Lindénin välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. Ja pyydän edustajia kunnioittamaan minuutin puheaikarajoitusta. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.33 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueilla on jo nyt mahdollisuudet pidentää vastaanottoaikoja terveyskeskuksissaan. Monet terveysasemat ovat auki aamukahdeksasta iltapäiväkolmeen asti, ja sen jälkeen asiakkaat ohjataan yhteispäivystykseen.

Se, että näitten aukioloaikoja voitaisiin pidentää, eli pidetään iltavastaanottoja, voidaan pitää viikonlopun vastaanottoja, vähentää sitä ruuhkaa päivystyksiin. [Aki Lindén: Se vaa-

Punkt i protokollet PR 37/2024 rd

tii lisää rahaa!] Tämä voidaan tehdä hyvinvointialueiden omalla organisoinnilla ja suunnittelulla siellä, missä se on tarpeen. Joka paikassa, kaikilla hyvinvointialueilla, ei ole vaaraa siitä päivystysten ruuhkautumisesta, mutta siellä, missä on, kannustan hyvinvointialueiden valtuutettuja miettimään niitä keinoja, millä tätä ruuhkaa puretaan. [Suna Kymäläinen: Millä rahalla?]